

Svmma Juris Canonici

Comprehensa Tribus Partibus In Qva Distincte Et Svccincte Explicantur,
quæ ad personas, negotia, & iudicia Ecclesiastica ex Canonum præscripto,
pertinent

De Personis Ecclesiasticis, Earumque statu, Dignitate, munere, &
Immunitate

Strein, Johann

Coloniæ Agrippinæ, 1658

§. 3. Privilegia Cardinalium.

[urn:nbn:de:hbz:466:1-61816](https://nbn-resolving.org/urn:nbn:de:hbz:466:1-61816)

ponendi res ad utilitatem S. R. E. secundum quod ei melius videbitur. *Boerius in Tr. de auctor. Consilii p. 202. Azor 11. l. 4. c. 2. Barb. Collect. Decisio Apost. 131.*

VII. Præter alia officia maiora solis Cardinalibus committi solita, legationes singulari virtute, & doctrina ornatis demandantur cum multis gratiis, & privilegiis. Vnde Cardinalis Legatus conferre potest beneficia ecclesiastica etiam devoluta ad Papam. *c. Officii de off. leg. in 6. quod aliis Romanæ Ecclesiæ legatis non tribuitur: Idem absolueret potest excommunicatos propter iniectionem manuum in clericos, undecumque adveniant. Mare transiens utitur insignibus Sedis Apostolicæ, equo albo, vestibus rubris, freno, calcaribus deauratis, & id genus aliis. c. Antiqua de privil. Canisius l. 1. last. tit. 17. Franc. Leo in thes. l. 1. c. 2. num. 17. Barb. Collect. Decis. Apost. n. 131. V. inf. tit. xi.*

VIII. Cardinales licet Episcopi non sint, in ecclesiis tituli sui possunt, ut veri Episcopi insignibus Episcopalibus uti: minores ordines conferre, & dare benedictionem solennem: Item visitare prædictas ecclesias, Clericos illius corrigere, suspendere, interdiceret, excommunicare. *c. His qua de mai. & obed. Franc. Leo in thesaur. fo. eccl. l. 1. c. 2. n. 6*

IX. Cardinali à summo Pontifice habenti commissioe creditur etiã in præiudicium tertij, si testetur de commissis sibi à Papa, vel aliis ad eum deferendis, eaque solita sint à Papa concedi, & non nisi indirectè cedunt in præiudicium alterius. Creditur quoque illi in Romana Curia de gestis coram se absque actis & scriptis. Na-

var. l. 3. Consil. 6. Cardin. Tuscbus concil. 103. Zerola Pa. 1. V. Cardinales. Nam sicut ea pars æris, quæ à terra plus distat, purior, ita Eminentissimorum fides Sanctior esse præsumitur.

X. Quæ propria personæ summi Pontificis contentor, Cardinalibus minimè licent Neque enim alios Cardinales creare, nec Cardinalem legatum mittere, nisi ad id paratum possunt, nec à Papa missum, nisi gravi causa revocare. Nova Statuta quoque, & Indulgentiarum elargitio prohibita illis. *Glo. in c. Vbi periculum. de elect. in 6. Mosconijs l. 1. c. 6. Azor 11. l. 4. c. 3.*

§. III.

De Privilegiis Cardinalium.

MULTIS privilegiis gaudere comperitur est. Non pauciora ducentis aliqui enumerant. Alii minore numero contenti sunt. Potiora vide.

1. Qui in Cardinalem eligitur, hoc ipso ab omni patria potestate liberatur. *Glo. in Extrav. Execrabilis de præb. inter Ioann. XXII. Barb. in c. officii de off. leg.*

2. Cardinalis inops à summo Pontifice alendus est, quia convenit membris à capite subveniri. Tales ferè sunt assumpti ex Ordinibus mendicantium, & qui carent redditibus Commendarum & Episcopatum. *Card. alb. q. 42. Azor 11. l. 3. c. 3. ci. fin. Barbat de Cardinalib. Q. 6. Mansfr. Decis. 224.*

3. Nulla sententia suspensionis vel interdicti, quomocumque promulgata afficiatur, nisi eorum mentio specialis fiat. Quomodo autem aliis Con-

ditionibus & Bullis teneatur *V. ap. Azor l. 5. c. 11. Q. 5.* Non teneri Regulis Cancellariæ Apostolicæ tradit *Frans. Leo in thes. fo. eccl. l. 1. c. 2. n. 9. Felinus c. in eos n. 2. de heres.*

4. Quamvis Summi Pontificis Vicarius in Vrbe plenam iurisdictionem habeat, illi tamen, qui Cardinalibus seruiunt, vel subiecti sunt, non à Vicario Urbis sed à propriis iudicibus iudicantur *Card. Alb. Q. 42. Azor. 11. l. 3. c. 3.*

5. Qui Cardinalem offendunt, ut rei lætæ maiestatis puniuntur, quia summi Pontificis quasi membra sunt: præterea ipso jure excommunicati sunt. *c. felix de pæn. l. 6.* De aliis excommunicationibus *V. Bonacinam in Comp. V. Cardinales. Adam. Contzen l. 6. c. 35.*

6. In condendis testamentis gaudent militum privilegio: nec legibus civilibus, quæ certam formam præscribunt, obstricti sunt. *Card. Alb. q. 15. Azor. 11. l. 4. cap. 3. Cardin. Tuschus Conclus. 100.*

7. Consuetudo obtinuit, ut si Cardinalis reo ad patibulum ducto occurrat, eum quæ veste aut pileo tegat, immunis dimittatur. *Saluetus. Castrensis. Laudensis. Baldus. Capola. Panorm. Lasius. Afflictus. Marr. de Bellenzinis. Remig. de Conuii.* Excipe damnatos ob crimen falsi, hæresis, lætæ maiestatis, & quodlibet aliud horrendum & atrox crimen, *Paris pæ. de Syndicatu p. 356. Duenas reg. 81. Iulius Clarus tamen l. 5. §. fin. cap. 98.* nunquam id à se visum testatur, suadet quæ si eiusmodi casus eveniat, liberandum à præfixo supplicio reum, & ad tritemes dimittendum.

8. Non obligantur ad residendum in beneficiis, sed quia in Curia Romana

Pontifici assistunt, pro residentibus agnoscuntur. Similiter illorum familiares. Excipe beneficia, quibus cura animarum adiuncta est, iuxta præscriptum *Concil. Trident. sess. 23. c. 1.* cui frustra se opponunt nonnulli apud *Azor. 11. lib. 3. cap. 4. Q. 3.*

9. Liber sunt à solutione decimarum, & obsequio Charitativo à Papa imposito. *Lancel. l. 2. c. 2.* Tenentur autem contribuere de fructibus beneficiorum pro Seminario in diocesi, ubi erigitur. *Con. Tr. Remiss. Sess. 23. pag. 341. Barb. de potest. Episc. P. 3. Alleg. 77.*

10. A sententiâ Collegij Cardinalium non datur appellatio. Quin nec ab unius Cardinalis lata sententiâ in causa, cuius eum summus Pontifex constituit Iudicem, cum clausula Appellatione remota.

11. In Cardinalem electus priora beneficia retinere potest. V. g. Episcopatum, Archiepiscopatum, quem habet in titulû, non tam jure, quàm tacito Pontificis consensu & indulgentia, ut cum *Card. alb. Marr. Laud. & aliis quibusdam loquitur Azor. 11. l. 4. c. 3. q. 5.*

12. *S. Silvester in Rom. Synodo:* constituit, ut presbyter Cardinalis, si contingat eum graviter labi, non nisi 44. testibus condemnatur: Diaconus autem Cardinalis Urbis Romæ non nisi 27. testibus, qui omnes sint absq; ulla infamia. *c. Præsul. 2. q. 5. Abb. ibid. Decianus l. 2. c. 21. n. 35.*

13. Cardinales non episcopi nec legati, quamvis communi iure nõ habeant potestatem eligendi confessarium, habent tamen ex consuetudine, non ipsi modò, sed familiares quoque commentales. *c. Ne pro dilatione de pæn. & remiss. Soto in 4 D. 18. ar. 2. Henrig. l. 10. c. 27. n. 3. Tolet. l. 3. c. 13. n. 5.*

14. Pres-

14. Presbyteri Cardinales ex consuetudine possunt minores Ordines conferre suis familiaribus *Ioan. Andr. in c. 1. de supplen. negl. Pral. Barb. de potest. ep. par. 2. alleg. 3.* Familiaris censetur, qui victum, & ministerium aliquod certum obtinet, uti à *Rot. a. decisum est. decis. 584.*

15. Palmarium est, quod ordinariè de illorum Collegio & corpore tantum eligendus est, qui toti Ecclesiæ præsit, S. Petri successor, & Christi in terris Vicarius. *6. ubi periculum de elect. in 6. Can oportebat dist. 79. Azor. II. l. 4. c. 1. q. 3. Tholos. l. 15. Syn. c. 4. n. 2.* Non repugnat tamen subinde alium non Cardinalem extollere, & coronare, cum ad id muneris totius orbis dignissimus quæri debeat. *Henriq. l. 10. c. 27.* **NOTA.** Cardinalis qui ab obedientia Papæ recedit, non gaudet privilegiis sibi concessis, ita ut excommunicationem incurrat, qui ipsum lædunt. *Cardin. Tuschus Concl. 102.*

§ IV.

De Vestitu Cardinalium ordinario.

I. Cardinalium habitus ordinarius coloris rubri & violacei est: sub rubro, qui ex prædictis mixtus videtur, in tertiâ Adventus Dominicæ, & quartâ Jejunii majoris utuntur. Materia est lana, aliquando tela sericea: holosericum, & qui cognatus illi, non attingunt. Cum toga violacea utendum, Pileus & reliqua ejusdem coloris sunt. In luctu similiter, nisi quod aurum omne desit, etiam in limbo Pilei. Rubræ togæ jungitur Pileus subrubri coloris, cum ornamentis ejusdem generis.

II. Tempore Adventus excepta Dominica tertiâ, à septuagesima usque ad tempus Paschale, feriis sextis, vigiliis, quatuor temporibus, die commemorationis animarum, & quocunq; alio exequiarum violaceo habitu utuntur: neque tunicam ex sericeo filo gestare fas. Excipe quatuor tempora post Pentecosten proximè, ubi rubro colore utuntur: festa item duplicia, quæ in feriam sextam incidunt extra Adventum, & Quadragesimam: præterea Festum Annunciationis B. V. cum in Quadragesima celebratur: Vigiliam Nativitatis Dominicæ usque ad Octavam trium Regum, Dominicam Paschatis usque ad Festum SS. Trinitatis, totam Octavam Corporis Christi, & Assumptionis Deiparæ, omnium Sanctorum, Patroni Urbis Romæ, & Ecclesiarum titularium, creationis, & coronationis Papæ, Festum Cathedralis Petri denique solennia Festa, dies publicæ lætitiæ dedicatos, quibus omnibus coloris rubei usus est.

III. Quando in Ecclesia sua Cathedrali vel titulari resident, rubro vestiuntur officio assistentes divino: item in processionibus publicis ex urgente necessitate institutis in prædictis Ecclesiis, modò nō sint excepti dies juxta superius dicta.

IV. Extra Urbem & Italiam potissimè quolibet tempore, ut commodum videbitur, Cardinales legati à latere purpureo vel violaceo colore utuntur. Diebus jejunii & indulgentiarum in forma Jubilæi tam intra, quàm extra processionem violaceus habitus defertur.

V. In Jubilæo anni sancti, cum quatuor Urbis Ecclesias visitant, quod tempus illud pœnitentiæ censeatur, viola-